

ฐานข้อมูลรายสินค้าแนวทางการพัฒนาการผลิต ถั่วเหลืองพัสด จังหวัดอุทัยธานี

ประจำปี 2567

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำฐานข้อมูลรายสินค้าจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานีได้เลือกสินค้ามะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับจังหวัดอีกชนิดหนึ่ง โดยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ข้อมูลด้านกายภาพทั่วไปของจังหวัด ข้อมูลสภาพการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ของจังหวัด ข้อมูลศักยภาพการผลิตตลาด ข้อมูลปัญหาและข้อจำกัดในการผลิต เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดทำเป็นแนวทางพัฒนาการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ของจังหวัด คณะผู้จัดทำจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ อย่างน้อยคงจะเป็นประโยชน์และเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรของจังหวัด และใช้เป็นฐานข้อมูลอ้างอิงให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

สิงหาคม ๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	สภาพทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี	๑
๑.๑.	ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๑
๑.๒	ข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง	๔
๑.๓	ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	๕
๑.๔	ด้านวัฒนธรรมประเพณีแหล่งท่องเที่ยวและของดีเมืองอุทัยธานี	๘
๑.๕	ปัญหาที่สำคัญของจังหวัด๑๐	
ส่วนที่ ๒	การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้	๑๒
-	ลักษณะทางพฤกษศาสตร์	๑๒
-	พันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้ที่นิยม	๑๓
-	มาตรฐานพันธุ์ และการเพาะกล่ามะม่วงน้ำดอกไม้	๑๔
-	ประโยชน์มะม่วงน้ำดอกไม้	๑๕
ส่วนที่ ๓	การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ของจังหวัดอุทัยธานี	๑๖
-	ขั้นตอนการปลูกมะม่วง	๑๖
-	เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต	๑๗
-	กลุ่มผู้ปลูกมะม่วงในจังหวัดอุทัยธานี	๑๗
-	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตไม้ผลตำบลทุ่งนางาม	๑๗
-	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมะม่วงแปลงใหญ่ตำบลลูกคู่	๒๐
คณะผู้จัดทำ		๒๑
บรรณานุกรม		๒๒

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี

คำขวัญประจำจังหวัด

“อุทัยธานีเมืองพระชนกจักรีปลาแรดรสดีประเพณีเทโว สัมโอบ้านน้ำตกมรดกโลก

ห้วยขาแข้งแหล่งต้นน้ำสะแกกรังตลาดนัดดังโคกระบือ”

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑.๑ ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดอุทัยธานี ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างบริเวณลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ซึ่งไหลสู่แม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอโมรณัมจังหวัดชัยนาท ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย ประมาณ ๒๐๖ กิโลเมตรจากแยกเข้าจังหวัดอุทัยธานีตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๓ ที่บ้านท่าน้ำอ้อย ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ถึงจังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทาง ๒๒๒ กิโลเมตรมีพื้นที่ รวม ๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๒๐๖,๔๐๔ ไร่และพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่งวนอุทยาน ๒ แห่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ ๑ แห่ง มีเนื้อที่รวม ๒,๘๒๘,๑๘๕ ไร่

๑.๑.๒ อาณาเขตติดต่อของจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานี มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ หลายจังหวัดดังนี้

ทิศเหนือ ติดอำเภอชุมตาบง อำเภอลาดยาว อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอโมรณัม จังหวัดชัยนาท

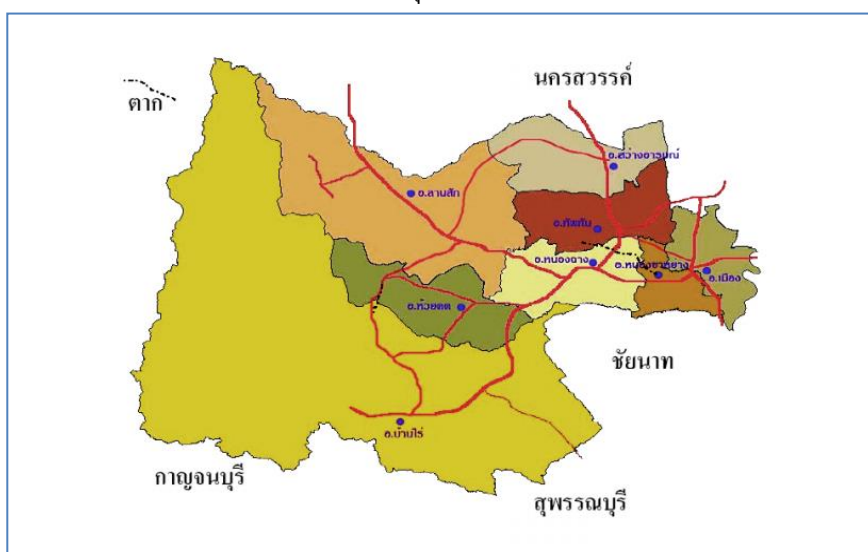
ทิศใต้ ติดอำเภอวัดสิงห์ อำเภอหนองมะโมง อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท

อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออุ้มผาง

จังหวัดตาก

แผนที่จังหวัดอุทัยธานี

ระยะทาง...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

ระยะทางระหว่างอำเภอกับจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานีแบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอแต่ละอำเภอมีระยะทางห่างจากจังหวัด/อำเภอเมืองอุทัยธานีดังนี้

อำเภอหนองขาหย่าง	๑๐	กิโลเมตร
อำเภอทัพทัน	๑๙	กิโลเมตร
อำเภอหนองฉาง	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอสว่างอารมณ์	๓๓	กิโลเมตร
อำเภอห้วยคต	๔๕	กิโลเมตร
อำเภอลานสัก	๕๔	กิโลเมตร
อำเภอบ้านไร่	๘๐	กิโลเมตร

การคมนาคม

ทางหลวงหมายเลข	เชื่อมโยงระหว่าง	ระยะทาง (กม.)
๓๓๓	อุทัยธานี-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑	๑๕.๖
๑๐๙๐	อุทัยธานี-อำเภอลานสัก	๕๗.๗
๓๐๑๑	อุทัยธานี-อำเภอบ้านไร่	๗๘.๗
๓๒๒๑	อุทัยธานี-อำเภอทัพทัน	๑๕.๙
๓๒๒๐	อุทัยธานี-อำเภอโกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๘.๐
๓๒๖๕	อุทัยธานี-อำเภอมโนรมย์ จ.ชัยนาท	๑๒.๒
๓๑๘๓	อุทัยธานี-อำเภอวัดสิงห์ จ.ชัยนาท	๑๙.๕
๓๓๑๙	อ.ทัพทันอุทัยธานี-อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๗.๙
๓๐๑๓	อ.ทัพทันอุทัยธานี-อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์	๔๕.๖
๓๒๑๑	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.หันคา จ.ชัยนาท	๕๕.๒
๓๒๓๐	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	๑๓.๓
๓๒๘๒	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี	๕๕.๒
๓๔๕๖	อ.ลานสักอุทัยธานี-อ.สว่างอารมณ์ จ.อุทัยธานี	๓๔

การเดินทาง...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

การเดินทาง

สามารถเดินทางไปอุทัยธานีได้โดยรถยนต์ซึ่งมีหลายเส้นทางได้แก่

๑. จากทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยาอ่างทองสิงห์บุรีชัยนาทและแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ตรงทางแยกทำน้ำอ้อยบริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๐๖ ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตรผ่านหน้าโรงพยาบาลเลี้ยวซ้ายเข้าตลาดอุทัยธานีรวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร

๒. เริ่มต้นจากทางหลวงหมายเลข ๓๒ เช่นกันเมื่อถึงประมาณกิโลเมตรที่ ๓๐ (อยู่ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๔ และจากนั้นเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ไปตามเส้นทางข้ามสะพานจังหวัดอ่างทองจากนั้นมาตามถนนสาย ๓๑๑ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรีผ่านจังหวัดชัยนาทที่อำเภอสรรพยาจากนั้นเลี้ยวเข้าเส้นทางหมายเลข ๓๑๘๓ เข้าจังหวัดอุทัยธานีรวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๘๓ กิโลเมตร

๓. เริ่มต้นจากอำเภอบางบัวทองจังหวัดนนทบุรีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๐ ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีผ่านอำเภอด่านช้างจังหวัดชัยนาทแยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๘๓ ผ่านอำเภอด่านช้างเข้าเขตจังหวัดอุทัยธานีบรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๕ สายมโนรมย์-อุทัยธานี เลี้ยวซ้ายเข้าตัวจังหวัดรวมระยะทางประมาณ ๒๑๔ กิโลเมตร

การขนส่งสาธารณะ

๑. รถตู้ปรับอากาศให้บริการระหว่างเวลา ๐๔.๐๐ – ๑๙.๐๐ น. สถานีขนส่งหมอชิต ๒

๒. รถโดยสารประจำทางบริษัทขนส่งจำกัดที่สถานีขนส่งหมอชิต ๒ มีบริการเดินรถระหว่างกรุงเทพฯ – อุทัยธานีทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ ชั่วโมงทั้งรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ ตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐ – ๑๗.๕๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐-๒๙๓๖-๒๘๕๒-๖๖ สถานีเดินรถอุทัยธานีโทร. ๐-๕๖๕๑-๑๙๑๔, ๐-๕๖๕๑-๒๘๕๙, ๐-๕๖๕๑-๑๐๕๘ หรือ www.transport.co.th

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าและภูเขาที่มีความลาดเทจากทิศตะวันตกลงมาทางทิศตะวันออก โดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนพื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับพื้นที่ราบแบบลูกคลื่นด้านทิศตะวันออกของจังหวัดพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มจากลักษณะพื้นที่ดังกล่าวทำให้จังหวัดอุทัยธานีประสบปัญหาขาดแคลนน้ำด้านทิศตะวันตกและหากปีใดมีน้ำมากหรือน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมด้านทิศตะวันออกเป็นประจำ

๑.๔ ลักษณะ...

มะม่วงน้ำดอกไม้มือทอง

๑.๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศทั่วไปแบ่งออกเป็น ๓ ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคมโดยฝนจะตกด้านทิศตะวันตกมากกว่าด้านทิศตะวันออกเนื่องจากอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุมและดีเปรสชัน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมกราคม

๑.๒ ข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง

๑.๒.๑ โครงสร้างการบริหารราชการของจังหวัดอุทัยธานีประกอบด้วย

๑. ส่วนราชการบริหารส่วนกลาง ๔๑ หน่วยงาน

๒. ส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค ๓๑ หน่วยงาน

๓. หน่วยงานอิสระ ๖ หน่วยงาน

๔. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ๑๕ หน่วยงาน

๕. ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ๖๔ หน่วยงาน แบ่งเป็น ๓ รูปแบบได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๔ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๙ แห่ง

๑.๒.๒ การเมืองการปกครอง

๑) ประชากร

รวมทั้งสิ้น ๓๒๒,๙๕๕ คน เป็นชาย ๑๕๗,๖๓๐ คน เป็นหญิง ๑๖๕,๓๒๕ คน

(ข้อมูล ณ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

๒) เขตการปกครอง

แบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๗๐ ตำบล ๖๔๒ หมู่บ้าน ๑๕ ชุมชน(ตามรายละเอียดตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครองและพื้นที่ส่วนภูมิภาคส่วนท้องถิ่น

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะห่างจากอำเภอถึงจังหวัด(กม.)	เทศบาล	อบต.	พื้นที่(ตร.กม.)
เมืองอุทัยธานี	๑๔	๘๖	๒	๒	๘	๒๕๐.๑๐๓
ทัพทัน	๑๐	๙๐	๑๙	๓	๔	๓๒๓.๖๓๓
สว่างอารมณ์	๕	๖๕	๓๒	๓	๓	๓๔๑.๔๔๑
หนองฉาง	๑๐	๙๗	๒๒	๒	๘	๓๔๑.๑๘๑
หนองขาหย่าง	๙	๕๓	๑๐	๑	๕	๓๔๗.๗๗๖
บ้านไร่	๑๓	๑๓๖	๘๐	๒	๑๒	๓,๖๒๑.๔๙๒
ลานสัก	๖	๘๔	๕๔	๑	๖	๑,๐๘๐.๔๔๕
ห้วยคต	๓	๓๑	๕๐	-	๓	๔๒๔.๑๗๕
รวม	๗๐	๖๔๒	-	๑๔	๔๙	๖,๗๓๐.๒๔๖

๓ การเลือกตั้ง...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

๓) การเลือกตั้งมี ดังนี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขตมี ๒ คนได้แก่

เขต ๑ นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์

เขต ๒ นายชาดา ไทยเศรษฐ์

๑.๓ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑.๓.๑ อาชีพหลักของชาวจังหวัดอุทัยธานีคือการเกษตร / ค้าขาย

๑.๓.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดอุทัยธานี มีมูลค่า ๒๘,๖๑๗ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๔) แยกเป็นภาคการเกษตร มูลค่า ๙,๙๑๙ ล้านบาท และภาคนอกเกษตรมูลค่า ๑๘,๖๙๘ ล้านบาท

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product:GPP) ขึ้นอยู่กับภาคนอกการเกษตรร้อยละ ๖๘.๕ ภาคเกษตรร้อยละ ๓๑.๕ โดยมีสาขาที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานีอันดับแรก ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรมฯ สัดส่วนร้อยละ ๓๐.๗ รองลงมาได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สัดส่วนร้อยละ ๑๖.๔ สาขาการบริการราชการฯ สัดส่วนร้อยละ ๑๑.๙ และสาขาอื่นๆ สัดส่วนร้อยละ ๔๑.๐

๑.๓.๓ การเงินและการธนาคาร

การเงินการธนาคารโครงสร้างตลาดการเงินในระบบของจังหวัด ประกอบด้วย สถาบันการเงินที่สำคัญ คือ ธนาคารพาณิชย์ ๑๔ สำนักงานธนาคารออมสิน ๔ สาขา ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๑ สาขา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๙ สาขา ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ๑ สาขา และสถานธนาถบาล ๑ แห่ง

๑.๓.๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) สภาพพื้นที่ ลักษณะดินของจังหวัด

จากสภาพพื้นที่ของจังหวัดอุทัยธานี แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะดังนี้

พื้นที่ราบลุ่ม มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีเนื้อที่ประมาณ ๖๗๑,๙๓๐ ไร่ หรือ ๑๕.๙๗ % ของพื้นที่ทั้งหมด ดินที่พบในบริเวณนี้มี ๑๑ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดิน ที่ ๓,๔,๕,๖,๑๖,๑๗,๑๘,๒๑,๒๔, และ๒๕ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ทำนา

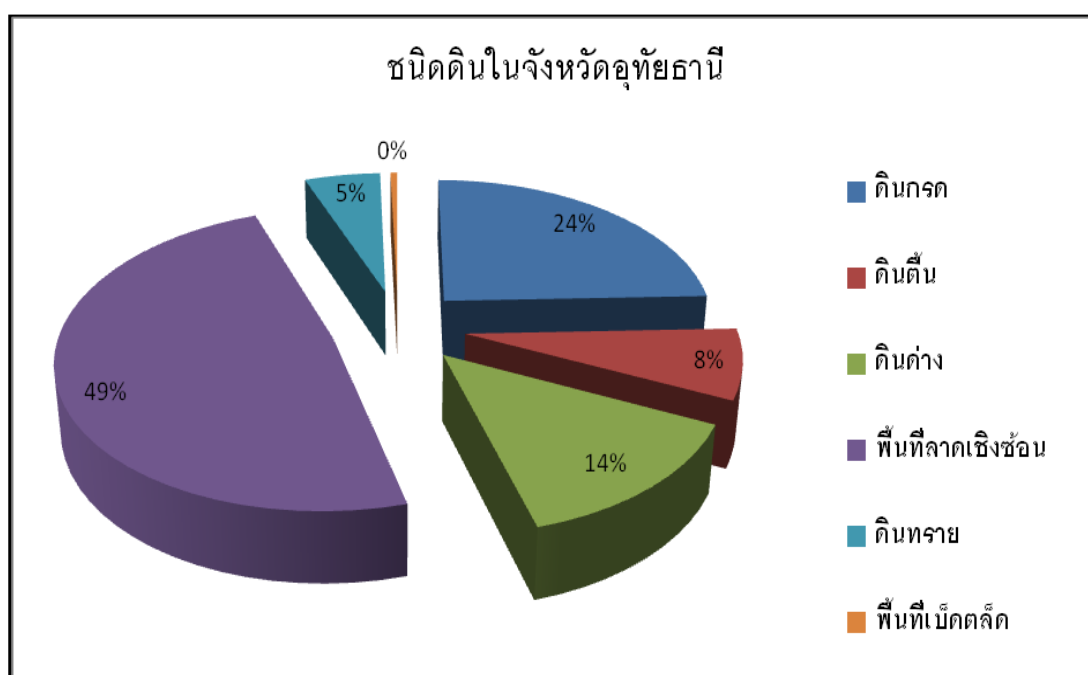
พื้นที่ดอน...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

พื้นที่ดอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๓-๓๕ % มีเนื้อที่ประมาณ ๑.๔๗ ล้านไร่ หรือ ๓๔.๘๗ % ของพื้นที่ทั้งหมด ดินที่พบในบริเวณนี้มีด้วยกัน มี ๑๖ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๘,๒๙,๓๑,๓๓,๓๕,๓๗,๓๘,๔๐,๔๔,๔๖,๔๙,๕๒,๕๕,และ ๕๖ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น

พื้นที่สูงและภูเขา มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาถึงเป็นพื้นที่ชันมากมีความลาดเทมากกว่า ๓๕ % ขึ้นไป เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑.๒๐ ล้านไร่ หรือ ๒๘.๕๘ % ของพื้นที่ทั้งหมด ดินที่พบบริเวณนี้ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้

๒) แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัด

พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในเขต ๔ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๕.๐๕ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ลุ่มน้ำสะแกกรังมีพื้นที่ทั้งสิ้น ๒,๓๑๒.๒๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ลุ่มน้ำท่าจีนมีพื้นที่ทั้งสิ้น ๒,๐๘๕.๓๓ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด และลุ่มน้ำแม่กลองมีพื้นที่ทั้งสิ้น ๒,๒๓๗.๒๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๔ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยในแต่ละลุ่มน้ำจะมีลำน้ำสาขาในจังหวัด ดังนี้

ลุ่มน้ำสะแกกรัง มีลำน้ำสาขา ได้แก่ ลำน้ำแม่วงศ์ (แควตากแดด) คลองโพธิ์ ห้วยทับเสลา และลำน้ำสะแกกรังตอนล่าง (แม่น้ำสะแกกรัง)

ลุ่มน้ำแม่กลอง มีลำน้ำสาขา ได้แก่ ห้วยขาแข้ง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งฝั่งตะวันตก)

ลุ่มน้ำท่าจีน มีลำน้ำสาขาได้แก่ห้วยกระเสียว (ฝายทับคล้อ อ.บ้านไร่) และลำห้วยขุนแก้ว

ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีลำน้ำสาขา ได้แก่ แนวเขตติดต่อจังหวัดนครสวรรค์ในช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดอุทัยธานี

๓) ป่าไม้...

มะม่วงน้ำดอกไม้มือทอง

๓) ป่าไม้

มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครองได้แก่ป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่งวนอุทยาน ๒ แห่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่งและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่งมีเนื้อที่รวม ๒,๘๒๘,๑๘๕ ไร่โดยเฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งมีพื้นที่ครอบคลุมเขตอำเภอลานสักอำเภอยะคต และอำเภอบ้านไร่จังหวัดอุทัยธานีและอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากมีเนื้อที่ ๑,๗๓๗,๕๙๑ ไร่เป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในด้านความหลากหลายของระบบนิเวศสัตว์ป่า พืชชนิดพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์เช่นช้างป่าควายป่าวัวแดงกระทิงกวางเสือโคร่งเสือดาวนกกยุงและนกเงือกคอบแดงเป็นต้นมีสภาพป่าเกือบทุกชนิดทั้ง ป่าเบญจพรรณป่าเต็งรังป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขาและป่าดิบชื้นจากความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติทำให้ได้รับการคัดเลือกและประกาศเป็นพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในการประชุม ณ ประเทศตูนิเซีย เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔

๔) แร่ธาตุ มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ของการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๑๕ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๔ ล้านบาท และอัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ของการทำเหมืองแร่หินในปี ๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ -๑๑.๖ ปรับตัวดีขึ้นจากที่หดตัวร้อยละ -๑๙.๑ ในปีที่ผ่านมา เป็นผลจากการหดตัวของการทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่นๆ หดตัวร้อยละ -๑๑.๖ มาจากกิจกรรมการขุดกรวดและทรายเป็นสำคัญ

๕) พืชเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานีมี พืชเศรษฐกิจ จำนวน ๖ ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน และยางพารา

การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานีในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕

จังหวัด	สินค้าลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวนครัวเรือน	เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	ปริมาณผลผลิตรวม(ตัน)
อุทัยธานี	๑	ข้าวนาปี	๒๙,๐๐๐	๕๘๒,๙๗๑	๖๖๗	๓๒๔,๘๖๑
		ข้าวนาปรัง	๕,๓๓๒	๘๔,๗๘๘	๗๑๕	๖๐,๖๒๓
	๒	อ้อยโรงงาน	๖,๙๔๓	๑๘๘,๕๒๐	๑๐,๓๔๕	๑,๘๒๐,๖๖๘
	๓	มันสำปะหลัง	๑๖,๘๒๙	๓๑๘,๕๓๐	๓,๔๒๘	๙๒๒,๖๐๓
	๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕,๕๖๐	๑๖๔,๗๙๘	๙๔๐	๑๕๐,๘๗๙
	๕	สับปะรดโรงงาน	๑,๒๒๐	๒๐,๑๒๗	๕,๕๐๐	๑๑๐,๖๙๙
	๖	ยางพารา	๑,๙๓๙	๓๐,๒๘๓	๑๘๓	๕,๘๔๔

ข้อมูลจาก : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี , สำนักงานการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุทัยธานี

๖) การปศุสัตว์/ประมง

มีการเลี้ยงสัตว์ที่หลากหลายชนิดเนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมประกอบกับทางราชการเห็นความสำคัญในการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เช่นโคกระบือทำให้เกิดตลาดนัดโคกระบือที่มีชื่อเสียงที่ใหญ่ ๑ ตำบลทัพทันอำเภอทัพทันนอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เลี้ยงปลาโดยเฉพาะปลาแรดที่เลี้ยงในกระชังแม่น้ำสะแกกรังที่มีชื่อเสียงและมีรสชาติอร่อยรวมทั้งกุ้งขาวและจะเข้เป็นต้น

๗) ภาคอุตสาหกรรม...

มะม่วงน้ำดอกไม้อีสานทอง

๗) ภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดอุทัยธานีมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๖๒ แห่งประเภทโรงงานคือโรงสีข้าวโรงงานทำมันเส้นซ่อมรถยนต์กลึงเชื่อมโลหะและผลิตภัณฑ์คอนกรีตเป็นต้น

๑.๔ ด้านวัฒนธรรมประเพณีแหล่งท่องเที่ยวและของดีเมืองอุทัยธานี

๑) ประเพณีตักบาตรเทโว

จัดขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ หลังวันออกพรรษา ณ บริเวณลาน วัดสังกัสรัตนคีรีพระสงฆ์จะรับนิมนต์มารับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชนโดยสมมุติยอดเขาสะแกกรังเป็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ที่พระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปจำพรรษาเทศน์โปรดพระพุทธมารดาเมื่อออกพรรษาปาวณาแล้วพระพุทธองค์จึงเสด็จกลับสู่โลกมนุษย์ทางบันไดทิพย์ทั้ง ๓ คือบันไดเงินบันไดทองบันไดแก้วโดยเสด็จาลงที่เมืองสังกัสสระคือเป็นวันที่แดนทั้ง ๓ คือสวรรค์มนุษย์และบาดาล (นรก) สามารถมองเห็นกันได้เรียกว่าวันเทโวโรหนะหรือวันเปิดโลกการตักบาตรเทโวของจังหวัดอุทัยธานีเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านสถานที่และชื่อตามตำนานเป็นประเพณีที่ชาวอุทัยธานีให้ความสำคัญมากมีภิกษุสามเณร ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ รูปนำด้วยพระพุทธรูปปางเสด็จกลับมาจากดาวดึงส์เดินอัมบาตรจากยอดเขาตามบันได ๔๔๙ ขั้นลงมารับบิณฑบาตด้วยข้าวต้มลูกโยนข้าวต้มมัดข้าวสารอาหารแห้ง ณ วัดสังกัสรัตนคีรีหลังจากตักบาตรแล้วเสร็จจะมีริ้วขบวนรบุปผชาติแสดงพุทธประวัติอันสวยงามเข้าสู่ตัวเมืองที่มีการจัดโต๊ะหมู่ประดับงาช้างให้ประชาชนให้นักท่องเที่ยวกราบสักการะและชื่นชมถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

๒) ประเพณีสงกรานต์

เป็นประเพณีรื่นเริงในเทศกาลสงกรานต์ของจังหวัดอุทัยธานีตรงกับวันขึ้น ๕ ค่ำเดือน ๕ ตามปฏิทินทางจันทรคติถือว่าเป็นวันสิ้นปีส่วนสงกรานต์ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายนตามปฏิทินทางสุริยคติ ถือว่าพระอาทิตย์โคจรเข้าสู่ราศีเมษ ปกติมีการทำบุญตักบาตรและการละเล่นต่างๆตามประเพณีเทศกาลการทำบุญนั้นในเวลาเช้าจัดอาหารไปถวายพระอาหารที่จะขาดถือไม่ได้คือขนมจีนน้ำพริกหรือน้ำยาเป็นของควา ข้าวเหนียวแดงกะละแม เป็นของหวานมีการบังสุกุลกระดูกญาติผู้ใหญ่อุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย กลางวันไปเยี่ยมญาติผู้ใหญ่เวลาเย็นมีการละเล่นต่างๆทั้งเด็กและผู้ใหญ่เช่นร่ายวงซอซมอญซอณัฎฐ์ไม้ทั้งวันมหาสงกรานต์ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายนวันที่ ๑๔ เป็นวันเนาวันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศกขึ้นจุลศักราชใหม่ มีการทำบุญให้เกิดสิริมงคลการทำบุญตักบาตร เหมือนวันตรุษมีก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ เล่นน้ำ ปล่อยนกปล่อยปลา ในช่วงวันที่ ๑๖, ๑๗ และ ๑๘ เมษายน

๓) ประเพณีแห่เจ้าของชาวจีนในจังหวัดอุทัยธานี

เป็นงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ ที่อยู่ตามศาลต่างๆ โดยกำหนดงานตามการครบรอบปีของเจ้าแต่ละองค์ ซึ่งบางองค์แห่ ๕ ปี/ครั้งบางองค์แห่ ๑๒ ปี/ครั้ง รวมทั้งการแห่เจ้าพ่อบุญเถ่ากงและเจ้าพ่อหลักเมืองอุทัยธานีจะมีขบวนสาวงาม แห่ผ่านตลาดรอบเมือง และมีการแสดงเชิดสิงโตคณะต่างๆ ร่วมให้พริบกับร้านค้าชาวจีนในตลาด ซึ่งทุกร้านจะตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดับงาช้าง ด้วยหากเป็นงานของเจ้าแม่ทับทิมจะมีพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงของเจ้าแม่เมื่อครบรอบ ๑๒ ปีและการเข้าทรงลุยไฟ

๔) ประเพณีบุญบั้งไฟ...

มะม่วงน้ำดอกไม้มือทอง

๔) ประเพณีบุญบั้งไฟ

งานประเพณีบุญบั้งไฟ คือมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาวอีสาน ที่อพยพมาอยู่ที่อำเภอแล่นสัก และอำเภอทัพทันจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ที่เชื่อกันว่าเสลาอำเภอแล่นสักมีตำนานที่เล่ากันว่า เป็นการขอฝนจากเบื้องบนให้ตกลงมาเพื่อทำางานนี้จัดตั้งฤดูฝนมีการประกวดขบวนแห่และแข่งขัน จุดบั้งไฟขึ้นฟ้าว่าใครจะมีขึ้นสูงกว่ากัน

๕) ประเพณีตำขอมเงินโบราณ

ประเพณีตำขอมเงินโบราณ ณ วัดทุ่งนางามตำบลทุ่งนางาม อำเภอแล่นสัก ซึ่งชาวบ้านร่วมใจกันอนุรักษ์ประเพณีอันดีงาม เพื่อไม่ให้เลือนหายไปกับยุคสมัยที่แปรเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยใช้กระบวนการผลิตแบบเก่าทุกขั้นตอน (๘ ขั้นตอน) จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนก่อนถึง วันสงกรานต์ของทุกปี โดยมีการใช้ครกและสากอายุมากกว่า ๒๐๐ ปีตำขอมเงินโบราณ

๖) งานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก

จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีระหว่างวันที่ ๑ - ๙ เมษายน ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดอุทัยธานีเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกต้นราชวงศ์จักรี และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานีที่สำคัญ ประกอบด้วยการแสดงแสงสีเสียง“พระชนกจักรีพระบารมีเกริกฟ้า”การแสดงศิลปวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ตระการตา และนิทรรศการให้ความรู้ของส่วนราชการต่างๆ

๗) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานีประกอบด้วย

(๑) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

- มรดกโลกผืนป่าห้วยขาแข้งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอแล่นสักจังหวัดอุทัยธานี
- หุบป่าตาดตั้งอยู่ในเขตอำเภอแล่นสักจังหวัดอุทัยธานี
- น้ำตกผาร่มเย็นตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่จังหวัดอุทัยธานี
- ถ้ำพุน้ำตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่จังหวัดอุทัยธานี
- เขาพระยาพายุเรือตั้งอยู่ในเขตอำเภอแล่นสักจังหวัดอุทัยธานี
- น้ำตกไขเบอรตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี
- เขาปฐวีตั้งอยู่ในเขตอำเภอทัพทันจังหวัดอุทัยธานี
- บ่อน้ำพุร้อนสมอทองตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี

(๒) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์

- พระชนกจักรีตั้งอยู่บนยอดเขาสะแกกรังอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
- เขาสะแกกรังหมุดโลก
- วัดท่าซุงอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
- วัดอุโบสถารามอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
- สำนักสงฆ์ถ้ำเขาวงตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่จังหวัดอุทัยธานี

เขาปลาร้า...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

- เขาปลาร้าซึ่งมีภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓๐๐๐ ปี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสักจังหวัดอุทัยธานี
- บึงคอกช้างตั้งอยู่ในเขตอำเภอสว่างอารมณ์จังหวัดอุทัยธานี
- ฮกแซต้งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี

(๓) ของดีของฝากเมืองอุทัยธานีได้แก่

- ๑) อำเภอเมืองอุทัยธานีได้แก่ผลิตภัณฑ์จากเหล็กล้ำคุณภาพชั้นดี (มีดพับหัวเข็มขัด) ยาลมชามินยาหอมตราทับทิมเครื่องหอมไทยเดิมทองตะนาวขนมปังไส้สังขยาข้าวเกรียบปลาทรายข้าวตังหมูหยองข้าวกึ่งกรอบผลไม้แช่อิ่ม
- ๒) อำเภอลานสักได้แก่ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เครื่องประดับและตกแต่งจากไม้
- ๓) อำเภอบ้านไร่ได้แก่ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือลายโบราณผ้าฝ้ายทอมือประเภทต่างๆ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป
- ๔) อำเภอทัพทันได้แก่ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือลายโบราณ

ตารางที่ ๓ ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว จังหวัดอุทัยธานี

ชื่อผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่	โทรศัพท์
ปลาร้าทรงเครื่อง	กลุ่มบ้านสวนลูกแชมปี	๔๕ม.๑ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี	๐๘-๒๑๗๗-๗๐๙๔
เข็มขัด	กลุ่มเครื่องหนังชุมชน รักการดี (นายชัยณรงค์บัวสำลี)	๕๐/๔ถนนรักการดี ต.อุทัยใหม่ อ.เมือง อุทัยธานี	๐๘-๖๑๑๒-๖๙๐๔
ชุดมีดที่ระลึกแห่ง อาเซียน	กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ เหล็กล้ำ (ช่างทิน)	๒/๕ม.๓ต.หนองไผ่แบนอ.เมืองอุทัยธานี	๐๘-๑๒๘๔-๑๘๑๒
ข้าวกล้องอินทรีย์ตราข้าวบุญ	เกษตรอินทรีย์ข้าวบุญ	๒/๑๒๘ต.อุทัยใหม่ อ.เมืองอุทัยธานี	๐๘-๐๙๙๙-๒๖๒๘
กำไลข้อมือเงิน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เครื่องประดับเงิน	๒/๕ม.๑๔ต.ตุ๊กตุ อ.ทัพทัน	๐๘-๑๕๓๓-๓๒๘๘
ผ้าขึ้นตีนจกไหม	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมลายโบราณบ้านโคกหม้อ	๔/๑ ม.๒ ต.โคกหม้อ อ.ทัพทัน	๐๘-๑๓๗๙-๑๒๐๐
น้ำสกัดสมุนไพร รางจืดเถาสำหรับแช่ผัก	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตราจนา	๒/๘ ม.๙ ต.ทุ่งโพ อ.หนองฉาง	๐๘-๒๑๖๖-๗๘๔๘
สมุนไพรสระบำรุงผม และหนังศีรษะ	ไรดิ้นดีใจ	๙๕ ม.๘ ต.เขากวางทองอ.หนองฉาง	๐๘-๖๐๕๙-๘๙๓๙

๑.๕ ปัญหาที่สำคัญของจังหวัด

๕.๑ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๕.๑.๑ ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา

- ๑) สภาพภูมิประเทศทิศตะวันตกเป็นป่าและภูเขาที่มีความลาดเทสู่ทิศตะวันออกพื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับเป็นลูกคลื่นทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่มากับน้ำระดับพื้นที่มีความแตกต่างระหว่าง ๑๐๐ - ๑,๙๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางทำให้พื้นที่ที่มีความลาดเทมาก

๒) ลักษณะดิน...

มะม่วงน้ำดอกไม้อีสทอง

๒) ลักษณะดินพื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นดินปนทรายหรือกรวดไม่สามารถดูดซับน้ำไว้ได้ด้านทิศตะวันออกเป็นดินร่วนปนทรายชั้นบนและเป็นดินเหนียวปนทรายชั้นล่างการระบายน้ำได้ช้าความสามารถในการซึมผ่านได้น้อยและการไหลของน้ำค่อนข้างเร็ว

๓) พื้นที่พัฒนาและก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำมีจำกัดเนื่องจากพื้นที่บริเวณที่มีศักยภาพส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งซึ่งเป็นมรดกทางธรรมชาติของโลกต้องระมัดระวังมิให้มีการดำเนินการขัดต่อ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ทำให้พื้นที่เพาะปลูกที่อยู่ในเขตชลประทานเพียงร้อยละ ๑๐ ที่เหลือเป็นพื้นที่เกษตรน้ำฝนต้องพึ่งพาน้ำฝนและแหล่งน้ำทางธรรมชาติที่ปัจจุบันมีสภาพตื้นเขินจากการ ทับถมของตะกอนและทราย

๕.๑.๒ สภาพปัญหา จากปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวทำให้ในรอบปีหนึ่งจังหวัดจะต้องประสบกับปัญหาพื้นที่น้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาระบบชลประทานในฤดูแล้งต่อเนื่องกัน

๕.๑.๓ แนวทางแก้ไข จัดทำระบบข้อมูลและแผนที่แม่บทเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเช่นการสร้างฝายชุดสระปรับปรุงเขื่อน (เพื่อเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำ) การก่อสร้างปรับปรุงเพิ่มความจุแก้มลิงชุดลอกแม่น้ำแควลำห้วยคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ปรับปรุงซ่อมแซมเขื่อนป้องกันตลิ่งและคันดินริมตลิ่งป้องกันน้ำท่วม ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชนอย่างเป็นระบบ

๕.๒ ด้านการประกอบอาชีพของประชาชน

๕.๒.๑ ปัญหา

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า ๒๘,๖๑๗ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๔) แยกเป็นภาคการเกษตร มูลค่า ๙,๙๑๙ ล้านบาท และภาคนอกเกษตรมูลค่า ๑๘,๖๙๘ ล้านบาท จำนวนประชากร ๓๒๕,๑๑๖ คน จำนวน ๑๒๗,๕๐๖ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนภาคการเกษตร ๕๖,๑๓๑ ครัวเรือน ทำเกษตรน้ำฝน เพราะระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากมีเพียงร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝน และมีรายได้ไม่คงที่ ประกอบกับมีภาวะน้ำท่วม ภัยแล้ง และมีค่าใช้จ่าย – ต้นทุน ในการเพาะปลูกที่สูงขึ้นจากค่าปุ๋ย และยาฆ่าแมลง นอกจากภาคการเกษตรแล้ว จากภาคเกษตรแล้วจากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบกับการประกอบอาชีพของประชาชนทุกอาชีพ รวมถึงปัญหางานโดยรวม

๕.๒.๒ แนวทางแก้ไข

จากปัญหาดังกล่าวได้กำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของจังหวัดที่เน้นหนักใน ๔ ด้านดำเนินการควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านอื่นๆเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหอย่างเป็นระบบและยั่งยืนคือ การน้อมนำแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีเป้าหมายคือลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ของประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตนเองได้ตามอัตภาพอย่างพอเพียง

ส่วนที่ ๒...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

ส่วนที่ ๒

การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้

มะม่วงน้ำดอกไม้ (Nam Dok Mai)

- วงศ์ : Anacardiaceae
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Mangifera indica Linn.
- ชื่อสามัญ : Mango (Nam Dok Mai)
- ชื่อท้องถิ่น : มะม่วงน้ำดอกไม้

เป็นมะม่วงที่นิยมรับประทานสุก ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เนื่องจาก ผลสุกมีสีเหลืองทอง สวยงาม เนื้อมีสีเหลืองอมครีม เนื้อแน่นปานกลาง มีความนุ่ม และรสหวาน นิยมรับประทานเป็นผลไม้สุกหรือใช้ทำขนมหวาน อาทิ ข้าวเหนียวมะม่วง ไอศกรีม และแยม เป็นต้น

ถิ่นกำเนิด และการแพร่กระจาย

มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นมะม่วงท้องถิ่นในไทย ปัจจุบันพบปลูกในทุกภาค และมีการปลูกเพื่อการค้ามากในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

- ลำต้นมะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นไม้ยืนต้นไม่ผลัดใบขนาดกลาง มีอายุประมาณ ๑๕-๒๐ ปี ลำต้นสูงประมาณ ๑๐-๑๕ เมตร ลำต้นแตกกิ่งน้อย แลดูเป็นทรงพุ่มโปร่ง เปลือกลำต้นสีดำนวลเทา
- ใบมะม่วงน้ำดอกไม้ ออกเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับกันบนกิ่งแขนง ใบมีรูปหอก โคนใบสอบแหลม ปลายใบแหลม ขอบใบโค้งเป็นลูกคลื่น แผ่นใบมีขนาดใหญ่ สีเขียวเข้ม และเป็นมัน
- ดอกมะม่วงน้ำดอกไม้ ออกดอกเป็นช่อแขนงที่ปลายกิ่ง บนช่อแขนงมีดอกย่อยจำนวนมาก แต่ละดอกย่อยมีกลีบเลี้ยง ๕ กลีบ และกลีบดอก ๕ กลีบ ทั้งนี้ ดอกมะม่วงน้ำดอกไม้มีทั้งดอกกระเทย และดอกสมบูรณ์เพศ ที่มีเกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมียในดอกเดียวกัน

ผล และเมล็ด

ผลมะม่วงน้ำดอกไม้ มีลักษณะอ้วนจนถึงเกือบกลม ผลด้านซ้ายผลมีขนาดใหญ่ และเล็กลงที่ท้ายผล ขนาดผลกว้างประมาณ ๖.๕-๗.๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๒-๑๕ เซนติเมตร มีน้ำหนักต่อผลประมาณ ๒๕๐-๔๐๐ กรัม หรือมากกว่า ผลอ่อนมีสีเขียวนวล ผลสุกมีสีเหลืองครีมหรือเหลืองทอง เปลือกค่อนข้างบาง จึงง่ายง่าย ส่วนเนื้อผลมีสีเหลืองอมครีม เนื้อละเอียด มีรสหวาน และมีกลิ่นหอม ส่วนเมล็ดมีขนาดเล็ก และแบนลิบ ไม่มีเส้นใย

พันธุ์มะม่วง...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

พันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้ที่นิยม

๑. น้ำดอกไม้สีทอง

น้ำดอกไม้สีทอง เป็นมะม่วงที่กลายพันธุ์มาจากมะม่วงน้ำดอกไม้พระประแดง ผลดิบมีสีเขียวนวล เนื้อผลมีสีขาว มีรสเปรี้ยวจัด ผลแก่ที่อยู่บนต้นมีสีเหลืองอมครีม คล้ายกับมะม่วงสุก ผลเมื่อสุกจัดจะมีสีเหลืองอมส้มหรือสีเหลืองทอง เนื้อละเอียด และมีเสี้ยนเล็กน้อย น้ำหนักต่อผลประมาณ ๓๐๐-๔๐๐ กรัม ถือเป็นพันธุ์ที่มีเปลือกหนาขึ้น หนากว่ามะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ และมีความหวานมากกว่า นอกจากนั้น ทนโรค และแมลงได้ดี รวมถึงตอบสนองต่อการบังคับให้ติดผลนอกฤดูได้ดี

๒. น้ำดอกไม้เบอร์ ๔

น้ำดอกไม้เบอร์ ๔ ผลดิบมีสีเขียวนวล เนื้อมีสีขาวแน่น และหนา มีรสเปรี้ยวจัด ผลสุกมีสีเหลืองเข้มหรือเหลืองทอง เปลือกผลบาง เนื้อผลละเอียด ไม่มีเสี้ยน มีกลิ่นหอม ไม่มีเสี้ยน น้ำหนักผล ๒๘๐-๓๐๐ กรัม ความหวานประมาณ ๑๙ องศาบริกซ์

มาตรฐาน...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

มาตรฐานพันธุ์ และการเพาะกล้ามะม่วงน้ำดอกไม้

๑. ต้องเป็นต้นพันธุ์ที่ได้จากการทาบกิ่ง ติดตา หรือเสียบยอด กรณีที่ติดตาหรือเสียบยอดจะต้องมียอดพันธุ์ดี ยาวไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร

๒. ต้นกล้ามีความสูงไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร (โคนต้นถึงปลายยอด) และมีไม้ปักยึดข้างลำต้น

๓. ต้นต่อที่โคนต้น ต้องมีเส้นรอบวงไม่น้อยกว่า ๒.๕ เซนติเมตร หรือขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๐.๘ เซนติเมตร

๔. มีลักษณะของต้น และใบสมบูรณ์ และแข็งแรง ตามสภาพปกติ ไม่ลักษณะของต้นที่ขาดธาตุอาหารหรือมีการเข้าทำลายของโรค และแมลง จนมีผลต่อการเติบโต

๕. ภาชนะบรรจุ

– กระถาง ต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางของกระถาง ประมาณ ๒๐ เซนติเมตร (วัดจากขอบนอกกระถาง)

– ถูพลาสติก ต้องมีขนาดของถูพลาสติก ประมาณ ๒๐ X ๒๕ เซนติเมตร (กว้าง X ยาว)

– กระชुไม้ไผ่ ต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางของกระชुไม้ไผ่ ประมาณ ๑๕ เซนติเมตร มีสภาพไม้ดี สามารถขนส่งในระยะทางไกลได้สะดวก และใช้ดินผสมเป็นวัสดุเพาะชำ

๖. ต้องชำในภาชนะบรรจุตั้งแต่ ๑ เดือน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖ เดือน เมื่อถอนขึ้นมาดู มีการเจริญของราก และสามารถเห็นได้ชัดเจน

๗. ต้องมีป้ายถาวรติดที่ต้นพันธุ์ที่ระบุชื่อพันธุ์ ชื่อผู้ผลิต สถานที่ผลิต และวันเดือนปีที่เพาะชำ โดยผูกติดกับต้นหรือภาชนะ และสามารถตรวจสอบได้

ประโยชน์มะม่วงน้ำดอกไม้

๑. มะม่วงน้ำดอกไม้ ผลสุกมีสีเหลืองนวลหรือเหลืองทอง เนื้อผลมีสีครีม มีรสหวาน และมีกลิ่นหอม นิยมรับประทานเป็นผลไม้สุก นอกจากนั้น ผลดิบยังใช้รับประทานเป็นผลไม้เปรี้ยว แก้วร้อนแดด

๒. มะม่วงน้ำดอกไม้ นิยมใช้ทำขนมหวาน โดยเฉพาะข้าวเหนียวมะม่วง

๓. มะม่วงน้ำดอกไม้ดิบ แปรรูปเป็นมะม่วงทอง เนื่องจากมีรสเปรี้ยวสูง ส่วนผลสุกแปรรูปเป็นมะม่วงกวน หรือ มะม่วงในน้ำเชื่อม และแยมมะม่วง เป็นต้น

๕. ก้านยอดอ่อน และยอดอ่อนมีรสเปรี้ยว ใช้รับประทานเป็นผักคู่กับอาหารอื่น อาทิ ลาบ ชูพหน่อไม้ เป็นต้น

๖. เปลือกลำต้น...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

๖. เปลือกลำต้นใช้ต้มย้อมผ้า ให้ผ้าสีน้ำตาล
 ๗. เนื้อไม้จากต้นขนาดใหญ่ แปรรูปเป็นไม้สำหรับก่อสร้างบ้าน อาทิ ไม้ปูพื้น ไม้ฝา หรือแปรรูปเป็นเฟอร์นิเจอร์หรือเครื่องใช้ต่างๆ

ส่วนที่ ๓ ...

มะม่วงน้ำดอกไม้มือทอง

ส่วนที่ ๓

การปลูกระยะน้ำดอกไม้ของจังหวัดอุทัยธานี

ในจังหวัดอุทัยธานี มีกลุ่มการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกระยะน้ำดอกไม้ จำนวน ๒ กลุ่ม เกษตรกร ๖๓ ราย ๑,๔๗๘ ไร่ ใน ๒ อำเภอคือ อำเภอลานสักและอำเภอทัพทัน เดิมสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่บางส่วน แต่มักประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ เช่นภัยแล้ง น้ำท่วม และราคาผลผลิตตกต่ำ สมาชิกจึงหันมาปลูกพืชทดแทน โดยได้นำต้นพันธุ์มะม่วงมาจากจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อทดลองปลูกโดยนำพันธุ์ มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงน้ำดอกไม้ มะม่วงแรด มะม่วงทองคำ ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ทำการทดลองปลูกรวม ๓๔ ไร่ ปรากฏว่าสามารถให้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ รวมทั้งสามารถผลิตมะม่วงให้ออกนอกฤดูกาล ได้ราคาผลผลิตดีสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นที่น่าพอใจ คำนวณว่าการทำนา ทำไร่ ต่อมาเกษตรกรผู้สนใจได้เริ่มปลูกระยะน้ำดอกไม้ในพื้นที่ปลูกมากขึ้นและรวมตัวกันในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน

ขั้นตอนการปลูกระยะน้ำดอกไม้

๑. เตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกระยะน้ำดอกไม้
๒. หากมีพันธุ์มะม่วงที่สมบูรณ์มาสำหรับการปลูก
๓. เลือกฤดูกาลในการปลูกระยะน้ำดอกไม้ โดยส่วนมากจะปลูกในช่วงกลางฤดูฝน เพราะมีปริมาณน้ำพอเหมาะ เมื่อต้นมะม่วงมีอายุประมาณ ๑๘ เดือน ถึง ๒ ปี (เมื่อทรงพุ่มของต้นมะม่วงกว้างประมาณ ๒ เมตร) จึงเริ่มทำการตัดแต่งกิ่ง (ช่วงประมาณเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน) เพื่อให้กิ่งมะม่วงแตกใบอ่อน
๔. พอกิ่งมะม่วงแตกใบอ่อน จะทำการราดสารบังคับ เพื่อหยุดไนโตรเจน ไม่ให้ต้นแตกใบอ่อนต่อไป (ใช้สาร ๑๐ กรั่มต่อ ทรงพุ่ม ๑ ตารางเมตร)
๕. เมื่อบังคับต้นครบ ๑ เดือน จึงเริ่มทำการสะสมตาโดยใช้ปุ๋ยสะสมตา
๖. พอรครบ ๔๕-๖๐ วัน จะทำการตั้งช่อดอกโดยใช้โพแทสเซียมไนเตรตฉีดพ่นเพื่อทำการตั้งช่อดอก
๗. เมื่อต้นมะม่วงออกช่อดอก ต้องระวังเรื่องหนอนเจาะช่อดอกและแมลงกัดช่อดอก
๘. เมื่อช่อดอกเริ่มมีดอกบาน ให้หยุดการใช้สารเคมีและสารอินทรีย์ชีวภาพทุกชนิด เพื่อเปิดโอกาสให้แมลงได้
๙. เริ่มติดผลอ่อน(ขนาดลูกประมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียว)ต้องดูแลเรื่องเพลี้ยไฟและหนอนกัดผลอ่อน
๑๐. เมื่อผลมะม่วงมีอายุ ๕๐ วัน จึงเริ่มทำการห่อผล โดยก่อนการห่อผลให้ฉีดยาเพื่อป้องกันเพลี้ยหอย เพลี้ยแป้งที่จะมาทำลายผลผลิต
๑๑. เมื่อมีอายุครบ ๙๐-๑๐๐ วัน สามารถเก็บผลผลิตได้
๑๒. เมื่อเก็บผลผลิตมาแล้ว จึงนำมาคัดแยกขนาดของมะม่วง โดยแยกเป็น A, B, C, D (ใหญ่ ไปถึง เล็ก)
๑๓. บรรจุผลลงตะกร้าเพื่อคัดแยกตลาดจำหน่าย

เทคนิค...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

- ควรเลือกช่วงกลางฤดูฝนในการปลูกต้นมะม่วง เพราะมีปริมาณน้ำที่พอเหมาะ เนื่องจาก หากมีปริมาณน้ำมากเกินไปจะทำให้รากเน่าได้
- ใช้ “ใจ” ในการดูแลทุกขั้นตอน
- จำกัดการรับสมาชิกกลุ่มฯ เพื่อ ควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน

กลุ่มผู้ปลูกมะม่วงในจังหวัดอุทัยธานี สามารถแบ่ง ได้ ๒ พื้นที่ ดังนี้

๑.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตไม้ผลตำบลทุ่งนางาม

๑.๑สถานที่ตั้งกลุ่ม

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๖๑/๑ บ้านชายเขา ตำบลทุ่งนางาม อ.ลานสัก จังหวัดอุทัยธานี สมาชิก ๓๓ ราย ๖๖๖ ไร่ มีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท มะม่วงสายพันธุ์หลักของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกมะม่วงแปลงใหญ่ ตำบลทุ่งนางาม ได้แก่มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง มะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงทองดำ มะม่วงโชคอนันต์ และพันธุ์อื่นๆ

๑.๒ คุณสมบัติ...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

๑.๒ คุณสมบัติเด่นของกลุ่ม

สมาชิกส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญในเทคนิควิธีการผลิตมะม่วง เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวสวนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคนิคการผลิตมะม่วง อย่างยาวนาน มีความประณีตในกระบวนการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตมะม่วงที่มีผิวสวยงาม เนียนเรียบ สม่ำเสมอ ไม่มีร่องรอยแผลของโรคและแมลง ผลใหญ่ รสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แก่ ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม มาเลเซีย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านความรู้ทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อยืนยันให้สมาชิกทั้งหมดดำเนินการผลิตตามกระบวนการ GAP และมุ่งเน้นให้สมาชิกทุกรายต้องมีใบรับรองคุณภาพผลผลิตพืชปลอดภัย (GAP) เพื่อรับรองมาตรฐานสินค้าในการส่งออกผลผลิตไปขายยังต่างประเทศ

๑.๓ วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

๑) เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีทุนหมุนเวียนจัดหาปัจจัยการผลิตในราคาต่ำกว่าท้องตลาดให้แก่สมาชิก

๒) เพื่อลดต้นทุนการผลิตต่อไปในการผลิตมะม่วง

๓) เพื่อให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

๑.๔ ผลผลิตที่สำคัญของกลุ่ม

๑) มะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง

๖) มะม่วงพันธุ์แก้วโรงงาน

๒) มะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔

๗) มะม่วงพันธุ์แก้วลิ้มรัง

๓) มะม่วงพันธุ์เขียวเสวย

๘) มะม่วงพิมเสน

๔) มะม่วงพันธุ์ทองดำ

๙) มะม่วงพันธุ์โชคอนันต์

๕) มะม่วงพันธุ์ฟ้าลั่น

๑.๕ คุณสมบัติสินค้า

มะม่วงมีความสุกแก่สม่ำเสมอ ผิวเรียบเนียน สีสวยสม่ำเสมอ ไม่มีรอยโรคและแมลง ผลมีขนาดใหญ่ รสชาติดี กระบวนการผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมวิชาการเกษตร

๑.๖ ผลผลิตและต้นทุนน้ำดอกไม้

ผลผลิตของมะม่วงจะออกในช่วงเดือน มกราคม -เดือนเมษายน ของทุกปี ดังตารางที่ ๑

ตาราง...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

ตารางแสดงผลผลิตและรายได้

ลำดับที่	ชนิดของมะม่วง	ชั้น คุณภาพ	ช่วงผลผลิตออกสู่ตลาด												รวมทั้งสิ้น/บาท
			มกราคม			กุมภาพันธ์			มีนาคม			เมษายน			
			จำนวน ผลผลิต/ก.ก.	ราคา บาท/กก.	ผลผลิตรวม/บาท	จำนวน ผลผลิต/ก.ก.	ราคา บาท/ กก.	ผลผลิตรวม/ บาท	จำนวน ผลผลิต/ก.ก.	ราคา บาท/ กก.	ผลผลิตรวม/ บาท	จำนวน ผลผลิต/ ก.ก.	ราคา บาท/ กก.	ผลผลิตรวม/ บาท	
๑	มะม่วงน้ำดอกไม้ สีทอง	A	๒๐,๐๐๐	๖๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๓๐	๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐
		B	๑๐,๐๐๐	๓๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๐	๒๐,๐๐๐	๙๒๐,๐๐๐
		ตกเกรด	๕,๐๐๐	๒๐	๑๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๐	๑๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๕	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๕	๗๕,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐
๒	มะม่วงน้ำดอกไม้ เบอร์ ๕	A	๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๓๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๖๐๐,๐๐๐
		B	๑๐,๐๐๐	๓๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๓๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐
		ตกเกรด	๑๐,๐๐๐	๑๕	๑๕๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๘	๘๐,๐๐๐	๕๓๐,๐๐๐
													รวมทั้งสิ้น	๑๑,๑๐๐,๐๐๐	

๑.๗ ตลาดและแหล่งรับซื้อที่สำคัญ

การผลิตมะม่วงของกลุ่มมีกระบวนการผลิตตามระบบ GAP สมาชิกความประณีตในกระบวนการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตมะม่วงที่มีผิวสวยงาม เรียบเนียน สม่ำเสมอ ไม่มีร่องรอยแผลและโรคแมลง ผลใหญ่รสชาติดี เป็นที่ต้องการของลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม มาเลเซีย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงานที่ตรวจรับรอง เพื่อเน้นให้สมาชิกทั้งหมดดำเนินการผลิตตามกระบวนการตรวจรับรอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังมีแนวคิดที่จะพัฒนาบรรจุภัณฑ์โดยคาดว่าจะพัฒนาเป็นกล่องกระดาษ สำหรับลูกค้าที่ต้องการนำไปเป็นของฝาก หรือของขวัญเพื่อเพิ่มมูลค่าต่อไป

๑.๘ การโฆษณาและการส่งเสริมการขายและช่องทางการจัดจำหน่าย

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จำหน่ายให้กับบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตที่ส่งออกต่างประเทศและในประเทศ บางส่วนได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่เข้ามาซื้อผลผลิตในพื้นที่

๒) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ

๓) นำผลผลิตหรือสินค้าออกบูธร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมวิชาการเกษตร ตลาด อดท. หน่วยงานราชการต่างๆ ภายในจังหวัดอุทัยธานี งานกาชาด

๔) ติดต่อกับบริษัทผู้รับซื้อโดยตรงโดยสร้างความเชื่อมั่นในขั้นตอนการผลิตด้วยการให้เข้าเยี่ยมชมสวนและดูตัวอย่างสินค้าได้

๒.กลุ่มวิสาหกิจ...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

๒.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมะม่วงแปลงใหญ่ตำบล ตลุกคู่

๑.๑สถานที่ตั้งกลุ่ม

ตั้งอยู่ที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตลุกคู่ อ.ทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สมาชิก ๓๐ ราย ๘๑๒ ไร่ มีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตมะม่วงแปลงใหญ่ เกิดจากการรวมตัวกันของเกษตรกรชาวสวนมะม่วงซึ่งมีที่ตั้งแปลงส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ ๑๕ บ้านโป่งแก่ง ตำบลตลุกคู่ อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเดิมประกอบอาชีพทำไร่หมุนเวียน แต่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยแล้ง ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรจึงหันมาเปลี่ยนอาชีพมาทดลองปลูกมะม่วง ปรากฏว่าได้ผลผลิตดีเป็นที่น่าพอใจ และสามารถให้ผลผลิตได้แม้จะมีแหล่งน้ำน้อย และคุ้มค่ากว่าการทำไร่หมุนเวียน ต่อมาเกษตรกรผู้สนใจได้เริ่มปลูกมะม่วงขยายพื้นที่ปลูกจนถึงปัจจุบันรวมพื้นที่อำเภอใกล้เคียงเป็น เขตติดต่อ รวม ๘๑๒ ไร่ และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอีกมะม่วงสายพันธุ์หลักของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้แก่ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง มะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงทองคำ มะม่วงแรด และพันธุ์อื่นๆ

๑.๒ คุณสมบัติเด่นของกลุ่ม

สมาชิกส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญในเทคนิควิธีการผลิตมะม่วง เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็น ชาวสวนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคนิคการผลิตมะม่วงเนื่องจากสมาชิกส่วนหนึ่งเป็นชาวสวนที่ย้ายถิ่นฐาน มาจากจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการทำสวนมะม่วงมาอย่างยาวนาน มีความประณีตใน กระบวนการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตมะม่วงที่มีผิวสวยงาม เนียนเรียบ สม่ำเสมอ ไม่มีร่องรอยแผลของโรคและแมลง ผลใหญ่ รสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แก่ ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม มาเลเซีย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านความรู้ทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเน้นให้สมาชิกทั้งหมดดำเนินการผลิตตามกระบวนการ GAP และมุ่งเน้นให้สมาชิกทุกราย ต้องมีใบรับรองคุณภาพผลผลิตพืชปลอดภัย (GAP) เพื่อรับรองมาตรฐานสินค้าในการส่งออกผลผลิตไปขายยัง ต่างประเทศ

๑.๓ วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

๑) เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีทุนหมุนเวียนจัดหาปัจจัยการผลิตในราคาต่ำกว่าท้องตลาด ให้แก่สมาชิก

๒) เพื่อลดต้นทุนการผลิตต่อไปในการผลิตมะม่วง

๓) เพื่อให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

๑.๔ ผลผลิตที่สำคัญของกลุ่ม

๑) มะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง

๒) มะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔

๓) มะม่วงพันธุ์เขียวเสวย

๔) มะม่วงพันธุ์แรด

๑.๕ คุณสมบัติสินค้า

มะม่วงมีความสุกแก่สม่ำเสมอ ผิวเรียบเนียน สีสวยสม่ำเสมอ ไม่มีรอยโรคและแมลง ผลมีขนาดใหญ่ รสชาติดี กระบวนการผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมวิชาการเกษตร

๑.๖ ผลผลิต...

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

๑.๖ ผลผลิตและต้นทุนน้ำดอกไม้

ผลผลิตของมะม่วงจะออกในช่วงเดือน มกราคม -เดือนเมษายน ของทุกปี

รายการ	ปี ๒๕๖๐	หมายเหตุ
รายได้	๑๙,๖๖๔,๐๐๐ บาท	
รายจ่าย		
— ค่าปุ๋ยเคมีและอินทรีย์	๑,๒๐๐,๐๐๐	
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง	๓,๐๐๐,๐๐๐	
-ค่าสารเคมีป้องกันโรค	๑,๐๐๐,๐๐๐	
-ค่าฮอร์โมนและอาหารเสริมพืช	๓,๐๐๐,๐๐๐	
-ค่าอุปกรณ์การเกษตร	๒,๖๐๐,๐๐๐	
รวม	๑๐,๘๐๐,๐๐๐	
กำไรสุทธิ	๘,๘๖๔,๐๐๐	

๑.๗ ตลาดและแหล่งรับซื้อที่สำคัญ

การผลิตมะม่วงของกลุ่มมีกระบวนการผลิตตามระบบ GAP สมาชิกความประณีตในกระบวนการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตมะม่วงที่มีผิวสวยงาม เรียบเนียน สม่ำเสมอ ไม่มีร่องรอยแผลและโรคแมลง ผลใหญ่รสชาติดี เป็นที่ต้องการของลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม มาเลเซีย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงานที่ตรวจรับรอง เพื่อเน้นให้สมาชิกทั้งหมดดำเนินการผลิตตามกระบวนการตรวจรับรอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังมีแนวคิดที่จะพัฒนาบรรจุภัณฑ์โดยคาดว่าจะพัฒนาเป็นกล่องกระดาษ สำหรับลูกค้าที่ต้องการนำไปเป็นของฝาก หรือของขวัญเพื่อเพิ่มมูลค่าต่อไป

๑.๘ การโฆษณาและการส่งเสริมการขายและช่องทางการจัดจำหน่าย

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จำหน่ายให้กับบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตที่ส่งออกต่างประเทศและในประเทศ บางส่วนได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อผลผลิตในพื้นที่

๒) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ

๓) นำผลผลิตหรือสินค้าออกบูทร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่นกรมวิชาการเกษตร ตลาด อดก. หน่วยงานราชการต่างๆ ภายในจังหวัดอุทัยธานี งานกาชาด

๔) ติดต่อกับบริษัทผู้รับซื้อโดยตรงโดยสร้างความเชื่อมั่นในขั้นตอนการผลิตด้วยการให้เข้าเยี่ยมชมสวนและดูตัวอย่างสินค้าได้

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายมานพ ทาจาก

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

รวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์/จัดพิมพ์/จัดทำรูปเล่ม

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

- นางสาวจุฑารัตน์ หิรัญ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายบุญญฤทธิ์ นาคทัฬหี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

ชั้น ๑ ศาลากลางจังหวัดอุทัยธานี (หลังเดิม)

ถ.ศรีอุทัย ต.อุทัยใหม่ อ.เมือง จ.อุทัยธานี ๖๑๐๐๐

บรรณานุกรม

เอกสาร

สำนักงานคลังจังหวัดอุทัยธานี. (๒๕๖๗) รายงานสรุปผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุทัยธานี.
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.(๒๕๖๗).ข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตรประจำปี ๒๕๖๗
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี. (๒๕๕๗) รายงานการกำหนดเขตเหมาะสมการใช้ที่ดิน
(Zoning) สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ประมงและปศุสัตว์
สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี. (๒๕๖๗) ฐานข้อมูลการเพาะปลูกกล้วยเหลืองฝักสดในพื้นที่จังหวัด
อุทัยธานี

เว็บไซต์

กรมส่งเสริมการเกษตร. ห้องสมุดความรู้การเกษตร.
<http://www.doae.go.th/library/html/detail/Pineappl/Mainpine.htm>